

на българскитѣ богомили, вижда се, че сж били грѣцкото свещенство и управници, които и най-много мразѣли²⁴⁰. Богомилитѣ не прѣстанали да агитиратъ и работятъ противъ омразнитѣ имъ византийци, докато не успѣли да ги изпждятъ отъ България и не се възстановила старата българска държава и самостоятелната българска църква. Прѣзъ царуването на Асѣновци и въ нормални врѣмена въ българската държава за богомилитѣ не се споменува; обаче тѣ веднага възкрѣсватъ и се явяватъ, когато нѣкой узурпаторъ като царъ Борисъ II и Иванъ Александъръ се качвалъ на българския царски прѣстолъ и незаконно присвоявалъ владѣтелската власть, и когато настѣпвали неправилности и незаконности въ държавното и църковно управление. Ако е вѣрно, че историята се повтаря, и много исторични събития си приличатъ, ние мислимъ, че българската църковна борба въ втората половина на XIX вѣкъ въ цѣльта си има нѣщо общо съ чистото старобългарско богомилство. Но при разглеждане и оцѣняване на тѣзи двѣ събития никога не трѣбва да се изпуска изъ прѣдъ видъ различното културно развитие на българския народъ и въ двѣтѣ твърдѣ много отдалечени една отъ друга епохи, и разликата на съврѣменитѣ имъ обществени възгледи. И двѣтѣ тѣзи важни събития въ българския общественъ животъ, ние поне мислимъ, сж имали за цѣль и задача главно борбата противъ гърцизма и чуждото влияние въ България.

§ 44.

Свещеници.

Християнството въвелo въ България съсловието на свещеницитѣ, което до тогава не било извѣстно на ста-

²⁴⁰ Arkiv za povjestn. jug. IV, 92.

„ Theoph. Bulg. Arch. IV, 337, 444.